

امروز بحمدالله بسیج با این خصوصیات در همه‌جای کشور پراکنده است و نسل چهارم بسیج که همین نوجوانان تازه به دوران رسیده هستند، مشغول آماده شدن برای حرکت و تلاش و کار در مجموعه‌ی کارهای بسیجی هستند. این برای کشور ثروت بزرگی است؛ این را نباید از دست داد؛ این ثروت بایستی نسل به نسل در کشور باقی بماند.

۱۴۰۴/۰۹/۰۶

حرف روز

پیش خدمت در حاشیه!

رویارویی امروز اروپا با بحران اوکراین، بیش از آنکه ناشی از فشار خارجی باشد، نتیجه مستقیم سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های داخلی این قاره است. اروپا که زمانی داعیه توازن قوا میان شرق و غرب را داشت، امروز حتی در تعیین مسیر صلح در جنگی که امنیت خود را تهدید می‌کند، نقشی ندارد و در حاشیه تصمیم‌گیری‌های جهانی قرار گرفته است. در واقع این وضعیت محصول سال‌ها وابستگی و تبعیت کامل اروپا از ایالات متحده آمریکا است که البته یک شبه و اتفاقی شکل نگرفته.

طرح ۲۸ ماده‌ای دونالد ترامپ برای پایان دادن به جنگ اوکراین نمونه‌ای بارز از این واقعیت است. در این طرح، کوچک‌ترین نشانی از خواست‌ها و نگرانی‌های اروپاییان دیده نمی‌شود؛ نه از تهدیدهای امنیتی شرق اروپا خبری هست و نه از بحران انرژی که مردم قاره را تحت فشار قرار داده است. ترامپ و تیم او، نقشه صلح را بر اساس منافع سیاسی داخلی و اهداف اقتصادی واشنگتن طراحی کردند، بی‌آنکه توجهی به متحدان سنتی خود داشته باشند. این بی‌توجهی نتیجه طبیعی سال‌ها پیش خدمتی اروپا برای سیاست‌های واشنگتن است. اروپا در پرونده‌های منطقه‌ای متعدد، از برنامه هسته‌ای کشورمان گرفته تا تحریم‌های اقتصادی و جنگ‌های نیابتی، بارها نشان داده که منافع خود را فدای خواست آمریکا می‌کند. حتی در حوزه نظامی، وقتی ترامپ افزایش سهم کشورهای عضو ناتو از هزینه‌های نظامی را مطالبه کرد، دولت‌های اروپایی بدون تردید بودجه‌های کلان به صنایع نظامی آمریکا اختصاص دادند، بی‌آنکه در نظر داشته باشند چنین تصمیم‌هایی استقلال اقتصادی و صنعتی خود را تضعیف می‌کند.

نمونه دیگر، واکنش اروپا به جنگ تعرفه‌ای ترامپ بود. وقتی واشنگتن تعرفه‌های سنگین بر فولاد، خودرو و فناوری اروپایی وضع کرد، بروکسل تنها با سکوت و عقب‌نشینی پاسخ داد و اصول رقابت آزاد را فدای حفظ ظاهری اتحاد آتلانتیکی کرد. این تسلیم‌پذیری طولانی‌مدت، زمینه حذف اروپا از معادلات تصمیم‌گیری جهانی را فراهم کرد و امروز قاره‌ای که زمانی بازیگر اصلی توازن قدرت بود، تنها در صف انتظار کاخ سفید ایستاده است.

در بحران اوکراین، تلاش‌های اروپاییان برای بازگرداندن خود به مرکز تصمیم‌گیری بی‌ثمر بود. واشنگتن به صراحت نشان داد که بحران اوکراین، میدان اعمال اقتدار یک‌جانبه است نه عرصه مشورت! متحدان اروپایی تنها باید هزینه بدهند و هیچ نقشی در تعیین مسیر صلح ندارند. ترامپ با اجرای استراتژی «گاو شیرده» نشان داد که در معادله قدرت جدید، جای مشارکت اروپا محدود و تابع خواست‌های آمریکا است.

به این ترتیب، اروپا امروز گرفتار بن‌بستی خودساخته شده است؛ قاره‌ای که با سال‌ها پیش خدمتی و تبعیت از واشنگتن، اکنون نمی‌تواند در تعیین سرنوشت جنگی که در خاک آن جریان دارد، نقشی ایفا کند. تجربه اوکراین، زنگ خطری برای سیاستمداران اروپایی است تا واقعیت وابستگی خود به آمریکا و هزینه‌های ناشی از آن را بازنگری کنند.

[بهرام بختیاری]

گزارش روز

فقر ذهنی و مازوخیسم استعمارخواهی!

بحث درباره فقر معمولاً به مسائل اقتصادی محدود می‌شود، اما آنچه جامعه را بیش از هر چیز تهدید می‌کند نوع دیگری از فقر است؛ فقری که فقط با اصلاح فهم و اندیشه قابل درمان است نه صرفاً اصلاح ساختارهای مالی و سیاست‌گذاری اقتصادی. فقر ذهنی، هنگامی خطرناک تر می‌شود که فرد بدون شناخت کافی از تاریخ، سیاست و تجربه‌های زیسته یک ملت، نسخه‌هایی ارائه کند که مسیر توسعه یک جامعه را به بن‌بست می‌کشاند. نمونه روشن این وضعیت در دیدگاه‌های سریع‌القلم درباره توسعه دیده می‌شود؛ دیدگاهی که بارها از سوی اندیشمندان به دلیل نقص منطقی و ضعف اخلاقی مورد نقد قرار گرفته است.

توسعه از نگاه سریع‌القلم، تبدیل شدن به خدمتگزار قدرت‌های جهانی است؛ نوعی وابستگی ساختاری که نتیجه‌اش نه رشد ملی، بلکه فروکاستن هویت و اراده یک ملت است. چنین مدلی از توسعه، در بهترین روایتش کشور را به سرایه‌دارانی مطیع برای استعمار بدل می‌کند و در بدترین روایت، زمینه پذیرش تحقیر و سلطه را با نوعی لذت‌جویی فکری در برابر قدرت‌های بیگانه همراه می‌سازد؛ نوعی مازوخیسم سیاسی که به جای عزت ملی، رضایت از وابستگی را تبلیغ می‌کند.

تجربه عملی همین نگاه در هشت سال دولت روحانی، پیامدهای سنگینی بر جای گذاشت. تکیه بر وعده غرب، تعلیق توان داخلی، و نادیده گرفتن ظرفیت‌های ملی، سرانجام کشوری را که می‌توانست روی پای خود بایستد، با شدیدترین تحریم‌ها مواجه کرد. با این همه، عجیب آنجاست که طراحان این رویکرد، امروز با اعتمادبه‌نفس تازه‌ای درباره فقر و طبقات محروم سخن می‌گویند و آن‌ها را به سخره می‌گیرند؛ گویی هیچ‌کدام از سیاست‌های نادرست‌شان در ایجاد فشار اقتصادی نقشی نداشته است.

فقر اقتصادی برای بسیاری از جوامع یک چالش گذراست. ساختارها، سیاست‌های حمایتی و تلاش فردی می‌تواند چرخه آن را بشکند. تاریخ نیز سرشار از نمونه‌هایی است که افراد از طبقات پایین به موقعیت‌های برجسته رسیده‌اند. اما فقر ذهنی، نوعی فقر ریشه‌دار و مزمن است؛ فقری که در آن فرد نسبت به نادرستی اندیشه خود آگاه نیست و همین ناآگاهی، خطر آن را دوچندان می‌کند. کسی که با چنین فقر فکری نسخه توسعه می‌پیچد، عملاً گفتمانی را ترویج می‌دهد که آینده کشور را در گرو تسلیم شدن به قدرت‌های خارجی می‌بیند.

سریع‌القلم روزگاری لب‌فروش‌ها را به تمسخر می‌گرفت و نظر آنان را بی‌اهمیت جلوه می‌داد؛ اما تجربه اجتماعی نشان داده که بسیاری از همین مردم ساده، واقع‌بینانه‌تر و شرافتمندانه‌تر از نظریه‌پردازانی با نگاه‌های وابسته می‌اندیشند. مردمی که با سختی‌های زندگی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، بهتر از نخبگانی که دل در گرو بیگانگان دارند، مفهوم استقلال، عزت و خودانکایی را می‌فهمند! جامعه برای عبور از مسائل اقتصادی به اصلاح ساختار نیاز دارد، اما برای درمان فقر ذهنی نیازمند آگاهی و بازنگری عمیق در ارزش‌ها و الگوهای توسعه است. نقد دیدگاه‌هایی که وابستگی را جای‌گزین استقلال می‌کنند، بخشی از این بازنگری است؛ زیرا توسعه واقعی زمانی معنا پیدا می‌کند که بر پایه عزت ملی و اتکال به ظرفیت‌های داخلی استوار باشد، نه بر مبنای خدمتگزاری به بیگانگان.

[عبدالحسین آزاد]

خبر ویژه

اپوزیسیون فاسد و بی عرضه!

کیوان عباسی، مدیر شبکه من‌وتو، در اظهاراتی جنجالی، عملکرد اپوزیسیون را عامل کاهش مخاطبان شبکه خود دانست و گفت: «چرا امروز سه میلیون نفر برنامه‌های ما را نمی‌بینند؟ بزرگ‌ترین مشکل متوجه اپوزیسیون است؛ اپوزیسیونی که در آزمون‌های مختلف مردود شده و توان بسیج حتی دو هزار ایرانی در خارج از کشور را هم ندارد. خبر کنار بروید دیگر!» عباسی با انتقاد از تظاهرات‌های محدود و کم‌اثر خارج از کشور افزود: «پنجاه سال چشم‌تان به خارج بوده. پانزده نفر می‌روند تظاهرات و یک‌سری کاغذ دست می‌گیرند. خوب نروید، نکنید؛ مردم را دلسردتر می‌کنید.» او ضمن اعتراف به ضعف شبکه من‌وتو، عملکرد اپوزیسیون را مانعی برای جذب مخاطب دانست و تاکید کرد که ناکارآمدی جریان‌های مخالف داخلی، تأثیر مستقیم بر جایگاه رسانه‌های خارج‌نشین دارد. این اظهارات، بحث‌های تازه‌ای درباره کارنامه پنجاه ساله اپوزیسیون و اثربخشی فعالیت‌های آن در خارج از کشور ایجاد کرده است.

رکورد تاریخی؛ درآمدهای مالیاتی ۵.۵ برابر نفت شد

بر اساس اعلام سازمان امور مالیاتی کشور، در هفت‌ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۴، درآمدهای مالیاتی در تأمین منابع عمومی بودجه برای نخستین بار به ۵.۵ برابر درآمدهای نفتی رسید. سید محمد هادی سبحانیان، رئیس‌کل این سازمان، این رقم را «بی‌سابقه» خواند و گفت: «این نسبت نشان‌دهنده جایگاه برجسته مالیات در ساختار مالی کشور و کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی است.» وی همچنین از رشد شاخص نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی (T/GDP) در سال ۱۴۰۳ به بالاترین سطح در هفت سال گذشته خبر داد. سبحانیان افزود: «این تحول نتیجه اجرای سیاست‌های هوشمندسازی، افزایش تمکین مؤدیان و توسعه حسابرسی سیستمی بوده است.» وی تأمین پایداری بودجه، ارتقای عدالت مالیاتی و استفاده از ابزار مالیاتی برای رشد اقتصادی را از اهداف کلانی عنوان کرد که در برنامه هفتم توسعه دنبال می‌شوند.

هسته‌های مقاومت در سوریه در حال شکل‌گیری است

سید هادی افقهی، کارشناس تحولات غرب آسیا، تأکید کرد: «استعماریستی در خون مردم سوریه است و هسته‌های مقاومت خودجوش در حال شکل‌گیری علیه حضور نظامی رژیم صهیونیستی هستند.» وی با اشاره به درگیری اخیر در «بیت‌جن»، آن را سرآغاز مبارزه‌ای گسترده خواند و افزود: «مردم سوریه اشغالگری را بر نمی‌تابند و رژیم صهیونیستی روزهای سختی در پیش خواهد داشت.» افقهی با اشاره به سابقه طولانی مبارزات مردم سوریه از دوره عثمانی تا استعمار فرانسه، خاطرنشان کرد که دولت‌های سوریه هرگز همانند مصر پیمان صلح با رژیم صهیونی امضا نکرده‌اند. به گفته وی، گروه‌هایی مانند «افسران آزاد» در حال سازماندهی مقاومت شهری هستند. وی همچنین تحلیل کرد: «آمریکا به دنبال تحمیل توافقی شبیه کمپ دیوید بر سوریه است، اما ترکیه تمایلی به تجزیه این کشور ندارد.» وی در پایان گفت که تثبیت وضعیت در گرو روشن‌شدن تکلیف شبه‌نظامیان کرد و وحدت ملی است.

چابهار آماده تبدیل‌شدن به قطب صادراتی منطقه است

حمید قنبری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، در جریان بازدید از طرح‌های توسعه‌ای بندر چابهار تأکید کرد: «چابهار با موقعیت ویژه و زیرساخت‌های رو به گسترش، آمادگی کامل دارد تا به یکی از قطب‌های مهم صادراتی منطقه تبدیل شود.» وی در ادامه سفر خود به استان سیستان و بلوچستان، از دانشگاه دریانوردی، کارخانه فولاد مکران و مجتمع پتروشیمی نگین مکران بازدید کرد. قنبری بر ضرورت شتاب‌بخشی به تکمیل زنجیره ارزش فولاد و پتروشیمی تأکید و بازارهای هند، پاکستان، افغانستان و آسیای مرکزی را مقاصد اصلی صادراتی این منطقه برشمرد. معاون وزیر خارجه با اشاره به ظرفیت‌های گسترده منطقه آزاد چابهار برای جذب سرمایه‌گذاری، موقعیت استراتژیک این بندر را فرصتی بی‌نظیر برای صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا دانست. این بازدید در راستای پیگیری روند اجرای پروژه‌های زیرساختی و توسعه‌ای این منطقه استراتژیک انجام شد.

بن بست نتانیاهو و حزبش!

رسانه‌های عبری‌زبان گزارش دادند که بنیامین نتانیاهو و نزدیکانش نسبت به نتایج انتخابات داخلی حزب لیکود «به‌شدت نگران» هستند. در این انتخابات که پس از بیش از ۱۳ سال برگزار شد، دیوید بیتان به‌عنوان رهبر جدید حزب انتخاب شده است. روزنامه «یسرائیل هیوم» در ادامه گزارش داد: «با وجود موافقت کنگره حزب با طرح‌های نتانیاهو، مراکز قدرت جدیدی در داخل لیکود شکل گرفته‌اند که لزوماً با مواضع نخست‌وزیر همسو نیستند. بیتان با جذب صدها عضو میانه‌رو، «اردوگاه بیتان» را در درون حزب ایجاد کرده و امکان معرفی چهار تا پنج نامزد برای لیست بعدی کنست را دارد. این موضوع موقعیت نتانیاهو را تضعیف می‌کند.» یک منبع حزبی اعلام کرده است: «در این سناریو، نتانیاهو می‌تواند قانون فرانسه را نادیده بگیرد»، اشاره‌ای به کنترل احتمالی کمیته مرکزی حزب بر کرسی‌های نمایندگان. این رسانه در پایان نوشت: «بیتان که هم‌اکنون به اتهامات فساد عمومی متهم است، هفته گذشته توسط دادستانی مورد بازجویی قرار گرفت. این وضعیت نشان می‌دهد که نخست‌وزیر اسرائیل با چالش جدی در مدیریت حزب خود روبه‌روست و آینده سیاسی او در لیکود تا حد زیادی نامطمئن باقی مانده است.»

▲ سخنگوی وزارت امور خارجه در پیامی به مناسبت «روز همبستگی با مردم فلسطین» اعلام کرد: «فلسطین، جهانی‌ترین آرمان برای عدالت‌خواهی و همبستگی انسانی و عمیق‌ترین زخم بر وجدان بشریت است.» اسماعیل بقایا با اشاره به «تداوم نسل‌کشی فلسطینیان توسط رژیم نژادپرست اشغالگر با مصونیت اعطایی آمریکا و متحدانش» تأکید کرد جامعه جهانی مسئولیت قانونی و اخلاقی دارد که «نه فقط در لفظ، بلکه با اقدام مؤثر» از مقاومت مشروع فلسطین حمایت و برای پایان اشغال و تحقق حق تعیین سرنوشت تلاش کند.

▲ بر اساس اعلام وزارت اقتصاد، فعالیت آژانس‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی توسط بخش خصوصی برای نخستین بار مجاز شد. مهدی حیدری، سرپرست سازمان سرمایه‌گذاری، اظهار کرد: «این اقدام، موتور واقعی اقتصاد را برای جذب سرمایه خارجی روشن می‌کند. هدف، ایجاد شبکه‌ای حرفه‌ای برای معرفی فرصت‌ها، ارائه مشاوره و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران خارجی از مرحله شناسایی تا اجرا است. دریافت مجوز فعالیت، منوط به تأمین حداقل سرمایه ۲۰ میلیارد تومانی و دارا بودن توانمندی‌هایی مانند تولید محتوا به سه زبان است.»

▲ عضو کمیسیون قضایی مجلس اعلام کرد با پیشرفت لایحه «جنایات بین‌المللی»، دادگاه‌های کشورمان قادر خواهند بود به جرایمی چون نسل‌کشی، جنایت علیه بشریت، جنایت جنگی و تجاوز نظامی رسیدگی کنند. علی آذری با اشاره به تصویب یک‌فوریت لایحه گفت این اقدام «خلأ ۲۰ ساله حقوق کیفری کشور» را جبران می‌کند و با توجه به تهدیدات موجود، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. او افزود: «احتمال ادغام این لایحه با طرح قبلی صلاحیت محاکم ایران وجود دارد و این قانون نظام کیفری کشور را تکمیل می‌کند.»

▲ رئیس سازمان عقیدتی سیاسی ارتش تأکید کرد: «تحقق ایران قوی بدون وجود نیروهای مسلح قوی، مؤمن و آماده دفاع ممکن نیست.» حجت‌الاسلام محمدحسینی در مراسم تئوری معارف جنگ افزود که اقتدار دفاعی تنها بخشی از این مسیر است و تقویت «نظام حکمرانی کارآمد و مبتنی بر ارزش‌های الهی» نیز ضروری است. وی همچنین بر لزوم ایستادگی در برابر تهدیدات دشمن و نقش کلیدی تربیت جوانان انقلابی در امنیت ملی تأکید کرد و گفت: «ساخت ایران قوی نیازمند هم‌افزایی نهادهای نظامی، فرهنگی و مدیریتی است.»

▲ پاکستان اعلام کرد در هیچ تلاشی برای خلع سلاح حماس یا تضعیف «ساختار مقاومت» شرکت نخواهد کرد. وزارت خارجه این کشور در بیانیه‌ای افزود: «ما آماده اعزام نیروی حافظ صلح بین‌المللی به نوار غزه هستیم.» این موضع‌گیری در پی اعلام همبستگی اسلام‌آباد با مردم فلسطین صورت گرفت. نخست‌وزیر پاکستان نیز خواستار پایان کامل اشغالگری رژیم صهیونی و پاسخوایی این رژیم به جنایات جنگی مطابق حقوق بین‌الملل شد.